

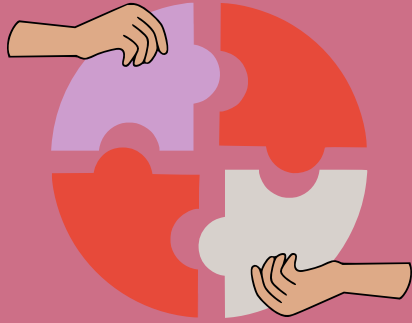

Otizm Spektrum Bozukluğu

Otizm Nedir?

Otizm spektrum bozukluğu, doğuştan gelen ve belirtileri yaşamın ilk üç yılında kendini gösteren bir gelişimsel yetersizlik ve nörolojik bozukluktur.

Otizmin sebepleri nelerdir?

Bugün için otizm spektrum bozukluğunun nedenleriyle ilgili bilinenler, otizmin tam olarak ne ya da nelerden kaynaklandığını göstermemektedir. Otizm spektrum bozukluğunun genetik temelleri olduğu yönünde güçlü bulgular vardır. Ayrıca, çevre kirliliği bazı çevresel tetikleyicilerden de kuşulanılmaktadır.

Otizmin Belirtileri

- **Dil gelişiminde ciddi gecikmeler:** Dil yavaş gelişir, bazı durumlarda hiç ilerlemez. Eğer konuşma gelişirse; tuhaf konuşma biçimleri veya sözcüklerin normal anlamlarına uygun olmayan kullanımı görülür.
- **Sosyal ilişkileri anlamakta ciddi gecikmeler:** Otistik çocuk genellikle göz göze gelmekten kaçınır, kucağa alınmak istemez ve çevresindeki dünyaya kapalıdır. Bu otistik çocuğu yaşlılarıyla işbirliği gerektiren oyunlardan alıkoymaz; arkadaşlıklar kurmakta güçlükler ve diğer insanların duygularını anlamakta zorluklar doğurur.
- **Duygusal tepkilere kapalılık:** Otistik çocuk çoğu zaman duymaz gibi davranır ve sözcüklere ve diğer seslere duyarsız davranır. Bazı durumlarda ise, aynı çocuk elektrik süpürgesi ve köpek havlaması gibi sıradan seslere aşırı tepki verir. Çocuk, acıya, soğuk ve sıcaklığa hiçbir tepki göstermez veya tam tersine aşırı bir tepki gösterir.
- **Zihinsel işlevsellikte dengesizlik:** Otistik birey resimde, müzikte, matematiksel hesaplamalarda ve önemli önemsiz olayları anımsama gibi konularda çok becerikli olabilir. Diğer taraftan, otistik bireylerin büyük bir çoğunluğu değişen oranlarda zeka geriliği gösterir.
- **Sınırlı tekrarlayıcı ilgi ve davranışlar:** Sınırlı alanda, yoğun ve sıra dışı ilgilere sahip olmak. İlgi takıntıları, bazı konulara karşı aşırı ilgi duymak ve başka konuları dışlayarak sürekli o konularla ilgili konuşmak, okumak, ilgilenmek vb. istemek. Bazı sıra dışı konulara aşırı ilgi duymak. Örneğin; astrofizik, uçak kazaları ya da sulama sistemleri. İlgi duyduğu konularla ilgili ince ayrıntıları anımsamak.

Otizm spektrum bozukluğu olan çocuklar hangi eğitim hizmetlerinden yararlanabilirler?

Çocuk ruh hastalıkları uzmanları ve çocuk nörologları tarafından otizm tanısı konulan çocuğun, Çocuklar için Özel Gereksinim Raporu alınarak eğitiminin planlanması gerekmektedir. Otizmin tedavisi sürekli ve yoğun bir eğitimidir. Çocuğun eğitim hakkını kullanması için bulunduğu bölgeden sorumlu Rehberlik ve Araştırma Merkezine (RAM) başvurmalı ve çocuğun eğitsel değerlendirme ve tanılması yapılmalıdır.

RAM'da hazırlanacak eğitsel plandaki görüş doğrultusunda il ya da ilçe Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesindeki Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu, otizimli çocuğunuz için en uygun olan eğitim ortamına yerleştirme kararı verir.

Yerleştirme seçenekleri şunlardır:

1 Kaynaştırma Eğitimi

Kaynaştırma eğitimi, özel eğitim gerektiren bir öğrencinin diğer öğrencilerle birlikte okulöncesi, ilköğretim ya da ortaöğretim kurumlarında eğitim almasıdır. Ancak, ileri derecede otistik özellik gösteren çocukların, belli bir süre otizme özgü eğitim aldıktan sonra kaynaştırılmaları daha başarılı sonuçlar alınmasını sağlamaktadır.

Otistik çocuklar buldukları yaş grubundan arkadaş edinme fırsatlarından büyük yarar sağlarlar. Sosyal ilişkisinin desteklenmesi için otistik olmayan akranları ile kurdukları sosyal iletişim onlar için çok etkilidir. Öğrenme diğer arkadaşlarını model alma şeklinde kendiliğinden gerçekleşecektir. Otistik çocuklara uygulanan Kaynaştırma Programının amacı, otistik çocuğun genelleme ve ortama uyum sağlama becerilerini artırmaktır.

2 Özel Eğitim Sınıfı

Özel eğitim sınıfları, resmi ve özel okulların bünyesinde özel eğitim gerektiren öğrenciler için açılan sınıflardır. Hangi okullarda hangi engel gruplarına yönelik özel eğitim sınıfları açılacağına Milli Eğitim Müdürlükleri karar verir. Otizimli çocuklar için açılan özel eğitim sınıflarında sınıf mevcudu en fazla 4 öğrencidir.

3 Otistik Çocuklar Eğitim Merkezi (OÇEM) ve Otistik Çocuklar İş Eğitim Merkezi

Zorunlu öğrenim çağında olup normal ilköğretim programlarına devam edemeyecek özelliklerde olan otizimli öğrenciler için resmî ve özel otistik çocuklar eğitim merkezleri (OÇEM) vardır.

İlköğretimlerini tamamlayan, genel ve mesleki ortaöğretim programlarına devam edemeyecek durumda olan ve 21 yaşından gün almamış otizimli bireyler otistik çocuklar iş eğitim merkezlerine devam edebilirler.

Otizimde Erken Tanının Önemi

Eğer çocuğunuzun gelişiminde bir aksilik olduğundan kuşkulaniyorsanız, en kısa zamanda bu kuşkularınızla ilgili uzman görüşü almalısınız.

Ülkemizde otizm tanısı koyabilecek kişiler, çocuk ruh hastalıkları uzmanları ve çocuk nörologlarıdır. Bu uzmanlar ayrıntılı değerlendirme yaparak, çocuğunuzda otizm olup olmadığını, otizmin derecesini, zeka ve gelişim düzeylerini tespit ederler.

Eğitim olabildiğince erken başlamalıdır: Eğitime, çocuğa otizm tanısı konulur konulmaz başlanmalıdır. Günümüzde otizm tanısı 3 yaştan önce konabilmektedir.

Otistik bir çocuğa , ne kadar erken yaşta teşhis koyulur ve ihtiyaçları olan özel eğitimi ne kadar çabuk başlanırsa, yaşam becerilerine kavuşma şansları da o kadar fazlalaşır.

- Eğitim yoğun olmalıdır. (Yoğunlukla ilgili görüşler farklılaşmakla birlikte, günümüzde kabul gören yoğunluk, eğitimin haftada en az 20 saat olmasıdır.)
- Gerektiği kadar bire-bir eğitime yer verilmelidir,
- Eğitim kesintisiz olmalıdır,
- Eğitimde özel bir müfredat kullanılmalıdır. Eğitimde uygulamalı davranış analizine dayalı yöntem ve tekniklere yer verilmelidir,
- Çocuğun bireysel özellikleri dikkate alınmalıdır.

 @lice_ram

 @LiceRAM

 @liceram21

20

23